Tervetuloa vanhempainiltaan 18.11.2026

Lukion rehtori Minnariitta Raitio
Opinto-ohjaajat Pilvi Kantola, Kaisa Macdonald & Salli Rantanen

Illan teemat

- Rehtoreiden terveiset
- Valmistumisen kriteerit
- Oppimisen tuki
- Kakkosten kuulumiset
- Jatko-opinnot lukion jälkeen
- Täysi-ikäistyvän nuoren tukeminen

Rehtoreiden terveisiä

- Täysi-ikäisen asioista ei voi kertoa eikä keskustella huoltajan kanssa ilman nuoren lupaa.
- Wilma-tunnukset poistuvat automaattisesti, mutta nuori voi itse antaa Wilmassa luvan huoltajalle edelleen nähdä tietonsa.
- Töiden tekoa opintojen aikana emme suosittele, ellei ole todellinen pakko
  - kuormittaa
  - aikataulu- ja prioriteettiristiriidat
- Ylimääräiset lomat
  - itsenäistä opiskelua
  - vaikuttaa arviointiin
  - voi keskeyttää opintojakson, jos on muita poissaoloja
- Yleinen hyvä käytös ja työrauha

Valmistumisen kriteerit

- **Lukion päättötodistus:** 150 opintopistettä
  - pakolliset opintojaksot 94-102 op
  - valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot vähintään 20 op
  - vähintään ⅔ jokaisen oppiaineen suoritetuista opinnoista hyväksyttyjä

- **Ylioppilastutkinto:**
  - voi saada vain kun lukion päättötodistus on suoritettu
  - hyväksytty koe vähintään viidessä aineessa
    - yksi hylätty koe on mahdollista kompensoida muiden tutkintoon pakollisesti kuuluvien aineiden hyväksytyillä arvosanoilla (kompensaatio 10 pistettä)

Ylioppilastutkinto

Lähde: https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tutkinnon-rakenne

Ajankohtaista ylioppilaskirjoituksista

- Koko tutkinto on suomenkielinen ja tehdään tietokoneella
- Tutkintoon sisällytettävät kokeet on suoritettava kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana
  - Jos aloittaa toisen vuoden keväällä, viimeinen tutkintokerta on kolmannen vuoden keväällä
- Suositus: aloitetaan kolmannen vuoden syksyllä, pääpaino kolmannen vuoden keväällä, jolloin on myös lukuloma
  - Kertaavat abikurssit järjestetään koulun kirjoitussuosituksen mukaisesti joko syksyllä tai keväällä tai molempina
  - Toisen vuoden keväällä aloittamista ei suositella, koska kyseessä on kypsyyskoe
- Uusiminen ja tutkinnon täydentäminen
  - uusimisen määrää ei ole rajattu
  - tutkintoa voi myös täydentää myöhemmin uusien oppiaineiden kokeilla
- Maksuttomuus
  - viisi ensimmäistä eri oppiaineiden koetta ovat maksuttomia, samoin niiden uusiminen, jos tulee hylätty arvosana
  - hyväksytyn kokeen uusiminen, ylimääräiset oppiaineet ja tutkinnon täydentäminen on maksullista
- Erityisjärjestelyt
  - lisäaika
  - pienryhmätila (max. 8 kokelasta)
  - lepäämiseen tarkoitettu tila
  - yhteys erityisopettajaan (Marianne Lehtola 24ab tai Taru Alkio 24c-f)

Oppimisen tuki

- Opiskelun tukeen lisättiin valtakunnallisesti tukiopetus elokuussa 2025
- Tuen tarkoitus on oppimäärän läpäiseminen
  - aloite voi tulla opettajalta, opiskelijalta tai alaikäisen opiskelijan huoltajalta
- monipuoliset opetusmenetelmät ja eriyttäminen oppitunneilla
- ryhmämuotoinen tuki ensisijaista
  - tukiopintojaksot (ruotsi, matematiikka)
  - viikottainen matikka- ja äikkäkahvila
- yksilöllinen tukiopetus
  - opiskelijalle, jolla on vaikeuksia läpäistä opintojaksoja
  - opiskelijalle, joka on jäänyt tilapäisesti jälkeen esim. sairauden takia (ei ylimääräisten lomien tai luvattomien poissaolojen vuoksi)
- opiskelijalla on oikeus kieltäytyä tarjotusta tuesta

Lukion kakkosella ajankohtaista

Opiskelua & perinteitä

- Opiskellaan pakollisia ja valinnaisia opintojaksoja
- Opiskelu tiivistyy, tärkeää pitää huolta omasta jaksamisesta
- Ajankäytön hallinta keskeistä
- Wanhojen tanssit

Jatko-opintojen pohdinta alkaa

- Korkeakouluihin ja eri jatko-opintovaihtoehtoihin tutustuminen

Ylioppilaskirjoitukset lähestyvät

- Yo-suunnitelma täsmentyy
- Ilmoittautuminen syksyn 2027 kirjoituksiin toukokuussa

Opintosuunnitelman muuttaminen edelleen mahdollista

- Esimerkiksi tason vaihdot matematiikassa
- Opintojen pidennyssuunnitelmat (3,5 ja 4v)

Seuraavaksi

- Vaihtoehtoja lukion jälkeen
- Valintaperusteet ammattikorkeakouluun
- Valintaperusteet yliopistoon
- Avoimen yliopiston väylä
- Ensikertalaisuus
- Opinnot ulkomailla

Vaihtoehtoja lukion jälkeen

Yliopisto

www.yliopistovalinnat.fi

Ammattikorkeakoulu

www.ammattikorkeakouluun.fi

Avoin yliopisto / AMK

www.opin.fi

Ammatillinen koulutus & oppisopimus

Kansanopistot

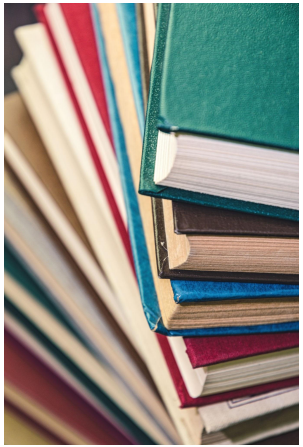
www.kansanopistot.fi

Opinnot ulkomailla

Välivuosi

Ammattikorkeakoulujen valintaperusteet

Hakukelpoisuutena lukion oppimäärä ja/tai ylioppilastutkinto

Todistusvalinta

- Perustuu ylioppilastutkinnon arvosanoihin.
- Pisteytetään viisi ainetta.
- Hakijalle lasketaan automaattisesti paras mahdollinen yhdistelmä.

AMK-valintakoe

- Yhteinen digitaalinen valintakoe
- Ei ennakkomateriaalia

Muita valintatapoja

- Avoimen AMK:n väylä (väyläopinnot)
- Soveltuvuuskoe (sosiaali- ja terveysalalla, kulttuurialoilla, rakennusarkkitehtuurissa ja merikapteenin koulutuksessa)

Ammattikorkeakoulujen todistusvalinta

Todistusvalinnassa pisteytetään enimmillään viisi ainetta.

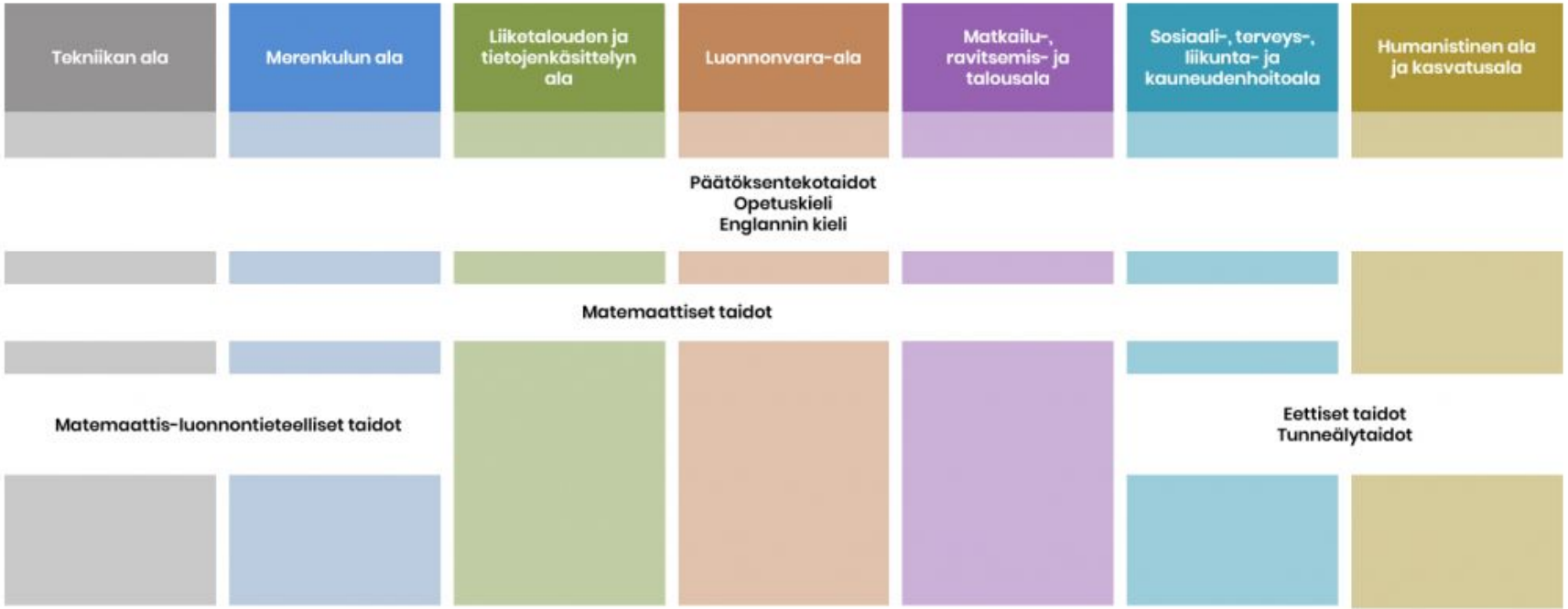
Pisteytettävät aineet ovat:

- Äidinkieli (suomi, ruotsi, saame, suomi toisena kielenä tai ruotsi toisena kielenä)
- Matematiikka
- Vieras/toinen kotimainen kieli
- Kaksi reaaliainetta/vierasta kieltä

Ammattikorkeakoulujen pisteytystaulukko

AMK - Pääsykokeet

Yliopistojen valintaperusteet 1/2

Hakukelpoisuus: Ylioppilastutkinto ja lukion päättötodistus

Todistusvalinta

- Perustuu ylioppilastodistuksen arvosanoihin.
- Pääsääntöisesti pisteytetään 5-6 ainetta
- Todistusvalinnalla täytetään pääsääntöisesti 40-80% opiskelupaikoista
- Yliopistot päättävät itse aloittain, kuinka iso osa opiskelupaikoista täytetään todistusvalinnalla & hyödynnetäänkö todistusvalintaa vain ensikertalaisten kiintiössä

Valintakokeet

- **Yhdeksän kansallista valintakoeryhmää**, joissa mitataan hakijan soveltuvuutta ja kykyä suoriutua opinnoista.
- jakautuvat **kaikille yhteisiin osioihin ja ainekohtaisiin eriytyviin osioihin.**

Yliopistojen valintaperusteet 2/2

Kynnysehdot ja suoravalinta

- Joillakin aloilla on **kynnysehtoja**, esim. tietty arvosana äidinkielestä.
- Osa hakukohteista käyttää myös **suoravalintaa**, jossa tietyllä arvosanalla saa suoraan opiskelupaikan.

Muita valintatapoja (harvinaisempia)

- Avoimen väylä: Opinnot avoimessa yliopistossa voivat johtaa tutkinto-opiskelijaksi.
- Näyttöreitti
- Kilpailut esim. Luonnontiedealoilla

Tärkeää tarkistaa oman alan valintaperusteet Opintopolusta!

Valintakokeet yliopistoon

- 9 valtakunnallista, digitaalista koetta
- Samalla valintakokeella voi hakea useampaan yliopistoon ja useammalle koulutusalalle
- järjestetään todistusvalinnan tulosten julkaisujen jälkeen touko-kesäkuun vaihteessa
- Valintakoe mittaa lukiossa saatuja tietoja ja taitoja (geneerisiä valmiuksia ja / tai oppiaineessa saatuja tietoja) - ei vaadi pitkää valmistautumista etukäteen
- Laajan yleissivistyksen ja äidinkielessä saavutettujen taitojen merkitys suuri
  - tieteellisen tiedon ja käsitteistön omaksumista ja soveltamista
  - aineistojen analyyttista ja kriittistä tarkastelua
  - lähdekritiikkiä sekä ilmiöiden tulkintaa

Valintakokeet hakualoittain

Valintakoe A: Fysiikka, kemia, matemaattiset tieteet, nanotiede, tietojenkäsittelytieteet ja tekniikka

Valintakoe B: Biokemia ja molekyylibiotieteet, biolääketiede, eläinlääketiede, farmasia, hammaslääketiede, lääketiede ja ravitsemustiede

Valintakoe C: Biologia ja ympäristötieteet, elintarviketieteet, geotieteet, maantiede, maataloustiede ja metsätieteet

Valintakoe D: Logopedia, psykologia, terveystieteet, ja hoitotiede sekä valmennustiede ja liikuntabiologia

Valintakoe E: Kasvatustieteet ja liikuntapedagogiikka

Valintakoe F: Kauppatieteet, taloustiede, tietojärjestelmätiede sekä ympäristö- ja elintarviketalous

Valintakoe G: Hallintotiede, oikeustiede, sosiaalitieteet, viestintätieteet ja yhteiskuntatieteet sekä liikunnan yhteiskuntatieteet

Valintakoe H: Filosofia, historia, kulttuurien tutkimus, taiteiden tutkimus ja teologia

Valintakoe I: Kielet, kielitieteet ja kirjallisuustieteet

Yliopiston valintakokeen rakenne

- Valintakokeessa tehtävät osiot vaihtelevat hakukohteiden mukaan
- Hakijalle tulee tehtäväksi vain ne osiot mitkä ovat käytössä hänen hakukohteissaan
- Hakukohteita joihin vaaditaan joidenkin oppiaineiden lukion oppimäärän hallitsemista
  - esim. lääketiede: kemia, fysiikka, biologia
- 2-3 vuorokautta aikaisemmin annettu ennakkomateriaali
  - esim. oikeustiede

Esimerkki: Valintakoe G

Muut valintakokeet

- Joillakin koulutusaloilla on kirjallisten valintakokeiden sijaan tai lisäksi muunlaisia valintakokeita.
- **Soveltuvuuskokeet** sisältävät yleensä haastattelun, mutta niihin voi kuulua myös muun muassa kirjallisia osioita. Soveltuvuuskokeita käytetään esimerkiksi opettajankoulutuksen hakukohteissa.
- **Taidealojen valintakokeet** Aalto-yliopistossa, Lapin yliopistossa, Taideyliopistossa ja Tampereen yliopistossa poikkeavat muista. Ne ovat tyypillisesti moniosaisia ja koostuvat muun muassa erilaisista kirjallisista ja suullisista yksilö- ja ryhmätehtävistä.
- **Arkkitehtuurin valintakokeisiin** puolestaan sisältyy piirustus- ja suunnittelukoe.

Valmistautuminen valintakokeeseen lukiossa

- digitaidot; abittikokeet
- tekstianalyysia äidinkielessä ja reaaliaineissa
- kaksikielinen opetus ja englanninkielistä materiaalia opintojaksojen aikana
- opinto-ohjauksen tunneilla ja yksilöohjauksessa etsitään tietoa omien hakukohteiden valintakokeista
    - kokeiden rakenne ja vanhat valintakokeet nähtävillä yliopistovalinnat.fi sivustolla

Avoimen korkeakoulun väylä

- Erillinen hakureitti, jonka kautta voi hakea tutkinto-opiskelijaksi ammattikorkeakouluun tai yliopistoon avoimessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen perusteella
- Avoimen väylän haussa voi hakea kuuteen koulutusohjelmaan
- Valintaperusteet vaihtelevat yliopistoittain ja hakukohteittain
- Avoin korkeakoulu tarjoaa hyvän mahdollisuuden tutustua alaan yksittäisilläkin kursseilla
- Opintoseteli tarjoaa mahdollisuuden 30 opintopisteen suorittamiseen avoimessa yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa 1.12.2025-31.7.2028 valmistuneille ja yhteishakuun osallistuneille

Ensikertalaisuus

- Ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville
  - tavoitteena parantaa ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien asemaa
- **Ensikertalaisuus säilyy niin kauan kunnes ottaa korkeakoulupaikan vastaan**
- Tietty määrä opiskelupaikoista jaetaan ensikertalaisille
  - loput paikat täytetään valintaperusteiden mukaan paremmuusjärjestyksessä kaikkien hakijoiden joukosta
- Joillakin koulutusaloilla todistusvalinta vain ensikertalaisille

Jatko-opinnot ulkomailla

- Koko tutkinto vs. osa tutkinnosta ulkomailla?
- Suosituimmat kohteet KSYKn opiskelijoilla Hollanti, Ruotsi, Irlanti ja USA
- Vaatii opiskelijalta omatoimisuutta ja asioiden selvittelyä
- Ajankohtaista aloittaa tässä vaiheessa, paljon etukäteisvalmisteluja
  - Hakuajat vaihtelevat
  - Hakukriteerit
    - kielitesti
    - motivaatiokirje
    - opettajan / opon suosituskirje
    - todistukset
  - Yliopistoihin tutustuminen: Open Days paikan päällä tai virtuaalisesti
- Opintojen rahoittaminen (hakuprosessi- ja lukukausimaksut)
- Työkenttä opintojen jälkeen; Suomessa vai ulkomailla?
- Opot auttavat hakuprosessissa

Miten kotona voi tukea nuoren tulevaisuuden suunnittelua?

Tunnistakaa nuoren vahvuuksia yhdessä

Kysy uteliaasti, ole kiinnostunut ja kysele nuoren kuulumisia

Kannusta avoimuuteen eri reiteille

Luo toivoa tulevaan

Tue itsenäistä päätöksentekoa ja itsenäistymistä : Auta tiedonhaussa ja pohdinnassa, mutta anna nuoren tehdä lopulliset valinnat ja täyttää hakemukset itse – se kasvattaa vastuunottoa tulevia opintoja varten.

Ohjaa opinto-ohjaajan luo matalalla kynnyksellä

Lämpimästi tervetuloa Wanhojen tansseja katsomaan

Wanhat tanssitaan Kulosaaren yhteiskoulun liikuntahallissa eli Ladossa torstaina 18.2.2027 illalla kahdessa erässä. Lähempänä ajankohtaa selviää, mihin aikaan kenenkin esitysvuoro on.

Lämpimästi tervetuloa!